Ungdomsforeninger under Dansk Kvindesamfund.

—o—

Ovenstaaende Spørgsmaal staar for Øjeblikket paa Dagsordenen som en Sag, der foreløbig skal drøftes, for at man endelig paa Fællesmødet kan træffe afgørende Bestemmelse om, hvorvidt og hvordan man skal arbejde for at fremme den. — Det maa da være rigtigt at melde sig i Tide, naar man ønsker at tage Afstand fra Sagen, og paa denne Konto beder jeg om Plads for efterfølgende.

Om vor Tid end med fuld Ret er Ungdomsbevægelsens og Ungdomsforeningernes Tid, saa er det dog tvivlsomt, om alle Ungdomsforeninger — selv de, der grundlægges paa en i og for sig god Idé — virkelig har Eksistensberettigelse. — Jeg tror paa Berettigelsen af *kristelige* og *nationale* Ungdomsforeninger saavel som paa Berettigelsen af Foreninger, der har uskyldig Morskab og almindelig Oplysning som deres Formaal, fordi de hver paa sin Maade har naturlige Tilknytningspunkter i de unges Sind. Politiske Ungdomsforeninger blomstrer jo ogsaa for Tiden og tilfredsstiller *maaske* et Krav fra Ungdommens Side, selv om man kunde indvende imod dem, at de opelskede en Del Eftersnakken paa Selvstændighedens Bekostning.

Men Ungdomsforeninger samlede om Kvindesagens Opgaver! Ja, jeg tror ikke, de har noget *naturligt* Tilknytningspunkt hos den kvindelige — endsige hos den mandlige Ungdom, om de end ved Kunst kan opelskes som Drivhusplanter, der vokser hurtigt frem, men kun har ringe Livskraft, naar de kommer uden for Drivhuset.

Jeg skal ikke her opholde mig ved, at den unge Generations Kvinder ikke mere har den Grund til at være med i Arbejdet, som er udtrykt i det gamle Ordsprog »Nød lærer nøgen Kone at spinde«, i den Grad, som et tidligere Slægtled havde. Men rent bortset fra dette Forhold kan det sikkert siges, at Kvindesagens Spørgsmaal sjælden har haft nogen stærk Tilknytning hos *unge* Kvinder — Mathilde Fibiger hørte absolut til Undtagelserne. For den unge Kvinde, hos hvem *Erotikken* er vaagnet, vil Spørgsmaal som Vigtigheden af Ægtepagt, af Mands og Hustrus lige Ret til at raade over Hjem og Børn m. m. let komme til at staa som noget uvæsentligt. Hendes *Forstand* kan maaske erkende det berettigede i Hustruens Krav; men hendes *Hjerte* faar næppe ret meget dermed at gøre, for »i *hendes* Ægteskab bliver der næppe Brug for Kravene«. Saadan siger hun, fordi hun paa dette Punkt bl. a. ganske mangler den personlige Oplevelse og Erfaring.

Ser vi hen til *Erhvervslivet* — ja, hvor mange unge kvindelige Studenter, Telegrafister og andre unge Piger har ikke gladelig levet højt paa Resultaterne af Kvindesagens Arbejde, men haft lidet tilovers for Kvindesagen, selv om de end ikke var uvidende om dens Betydning.

Samfundsspørgsmaal interesserer som Regel sjælden de helt unge Piger. Jeg henviser til forskellige Forsøg, der er gjort fra Kvindeforeningers Side for at samle unge Piger om en Foredragsrække eller et Kursus i Samfundslære. Det var ikke let at faa de unge i Tale, naar der ikke som Lokkemad lovedes dem en eller anden Underholdning af lettere Art, knyttet til Foredragene. Jeg finder det meget forstaaeligt, at Forholdet er saadant; men det viser, at den umiddelbare Jordbund for Kvindesagens Spørgsmaal som Regel mangler hos de unge.

Dansk Kvindesamfunds Ungdomsudvalg raader til »at begynde Kampen for at faa Tag i de unge med et glødende Agitationsmøde, hvortil alle de stedlige Ungdomsforeninger var indbudt.« — Jeg ser i Aanden et saadant Møde: Salen er fuld af unge Mænd og Kvinder, der opmærksomme — for ikke at sige betagne — lytter til én eller flere af Dansk Kvindesamfunds kendte, fremragende Foredragsholdere, der med Ild og Varme taler om den Sag, de har kæmpet for og ført frem. Jeg tænker mig disse Talere ved deres egen Glød tænde en Begejstringens Flamme hos den tilstedeværende Ungdom, en Flamme, som bliver Aarsag til, at der paa Mødeaftenen danner sig en »D. K.'s Ungdomsforening«.

Saa var jo Begyndelsen gjort; man havde opnaaet, hvad Mødet tilsigtede, og der kunde arbejdes videre. — Men jeg er bange for, at denne Forening savnede det stærke, sejge Tømmer, som skulde holde Ilden ved lige, at Begejstringens Ild hurtigt slukkedes som hos en Spaan, der let antændes og blusser op, men hvis Flamme hurtigt maa dø af Mangel paa Næring.

Tømmeret, som skulde holde Ilden brændende, det er efter min Opfattelse den Selvoplevelsens Forstaaelse, som vindes i Livet med dets Kampe og Tilskikkelser; men en saadan Forstaaelse kan man ikke vente hos den unge, uprøvede, uerfarne Kvinde.

Skulde D. K.s Ungdomsforeninger holdes i Live, da tror jeg, det maatte ske paa kunstig Maade gennem Ting, der i Virkeligheden var Kvindesagen uvedkommende, og paa Bekostning af det, der hidtil havde været Kvindesagens Styrke, den levende, ægte Følelse af det berettigede i dens Krav.

Lad os som tidligere prøve paa lejlighedsvis at drage de unge til vore Foreninger, vække deres Interesse for betydningsfulde Kvindeskikkelser, deres Sympati for forskellige af Kvindesagens Opgaver, og lad os være glade ved, om de af og til vil høre os i de allerede bestaaende Ungdomsforeninger; men lad os ikke forøge Antallet af saadanne Foreninger ved at oprette særlige Ungdomsforeninger under Dansk Kvindesamfund.

Aarhus, den 26. Februar 1914.

Kath. Bjerre.

Kath. Bjerres Artikel om »Ungdomsforeninger under Dansk Kvindesamfund« er blevet tilsendt Ungdomsudvalget — men da Udvalget ikke er samlet her i København, tillader jeg mig som Formand at svare paa den.

Det er uhyre glædeligt, at Ungdomssagen nu begynder at vække Interesse ude i Kredsene, og jo flere Indlæg der kommer om den Sag, des gladere er vi — hvad enten vi er enige eller uenige med Forfatteren — for jo mere der skrives og tales om den, des mere vækkes Interessen for den.

Denne Gang maa vi nok sige, at vi baade er enige og uenige med Forfatteren!

Kath. Bjerre har ganske Ret i, at det vist vilde være umuligt — og sikkert ogsaa uheldigt at danne særlige »Ungdomsforeninger samlede om Kvindesagens Opgaver.«

Kvindsagen griber ikke umiddelbart de unge — snarere det modsatte, men derfor er det jo ikke sagt, at de ikke havde godt af at lære den at kende, og at den ikke *kunde* interessere dem og finde Genklang hos dem, hvis den blev lagt frem for dem paa den rette Maade.

Men det er heller slet ikke Ung-